

РЕШЕНИЕ

№ 38937

гр. София, 08.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав, в
публично заседание на 17.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **5265** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 10а от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на М. К., гражданин на И., срещу отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, вид „D“, от 0304.2026г., постановен от КДЛ в Консулска служба на Република България в Д. - И..

В жалбата и в хода по същество се излагат доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Оспорват се фактическите констатации на административния орган относно неавтентичността на подписа, положен върху представения трудов договор, както и направеният въз основа на тях извод за недействителност на договора и недостоверност на заявената цел на пребиваването. Излагат се аргументи, че актът е немотивиран. Оспорва се и правната квалификация на която се основава отказа. Искане за отмяната му и се претендира адвокатско възнаграждение.

Ответникът – КДЛ в Консулска служба на Република България в Д.

в писмено становище оспорва жалбата, като аргументите са идентични с тези в акта.

СГП не е встъпила в процеса.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят, гражданин на Република И., е подал заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, вид „D“ № 26000908/02.02.2026г., с цел осъществяване на трудова дейност на територията на Република България. Посочено е, че има разрешение за пребиваване до 20.11.2025г., планира пребиваване от 06.03.2026г. до 05.03.2029г. на посочен адрес в [населено място] и професия – шофьор на камион. Посочен е и работодател – „Юроспийд“ ООД“.

Към заявлението са представени изискуемите документи, включително трудов договор, сключен между жалбоподателя и дружеството, в качеството на работодател.

С оспорения отказ административният орган е отказал издаването на исканата виза, като се е позовал на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 ЗЧРБ. Отказът е мотивиран с констатирано от органа видимо различие между подписа на жалбоподателя, положен в документа му за самоличност, и подписа върху представения трудов договор. Въз основа на това различие е прието, че жалбоподателят не е запознат със съдържанието на трудовия договор и не разбира произтичащите от него трудови задължения, поради което договорът е нищожен и не удостоверява достоверно заявената цел на пребиваването.

По делото не са представени доказателства за извършено експертно изследване на подписите. Не се установява да е назначавана или изготвяна съдебнопочеркова експертиза, нито да са събирани други доказателства, въз основа на които да се направи обоснован извод, че подписът върху трудовия договор не е положен от жалбоподателя. Не се установява също някоя от страните по трудовото правоотношение да е оспорила автентичността на договора или да е отрекла неговото сключване.

При така установената фактическа обстановка съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна и срещу подлежащ на съдебно оспорване административен акт и доколкото в нея се твърди нарушение на Европейската конвенция за правата на човека, а именно на чл. 8 и чл. 14, то същата се явява допустима за разглеждане.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореният отказ е издаден от компетентен административен орган, в предвидената писмена форма, но при неизяснена фактическа обстановка и в противоречие с приложимите материалноправни разпоредби.

Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ издаването на виза се отказва, когато чужденецът не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 23 ЗЧРБ предвижда отказ, когато чужденецът е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни. За приложението на посочените разпоредби е необходимо установяване на конкретни фактически обстоятелства, които обосновават съответното основание

за отказ. Административният орган не може да основава неблагоприятния за заявителя административен акт единствено на предположения, неподкрепени от събраните по преписката доказателства.

В. е извод за неавтентичност на подписа върху трудовия договор въз основа на извършена визуална съпоставка с подписа в документа за самоличност на жалбоподателя. Този подход не може да бъде споделен. Самото наличие на видими различия между два подписа не установява, че те са положени от различни лица. Подписът представлява индивидуализиращ ръкописен знак, чието изпълнение може да варира в зависимост от редица обстоятелства, включително условията на полагането му, използваното средство за писане, времето и възприетия от лицето начин на подписване. Не съществува изискване всяко лице при всички обстоятелства да възпроизвежда подписа си по абсолютно идентичен графичен начин. Възможно е едно и също лице да използва различни варианти на подписа си, без това само по себе си да поставя под съмнение авторството на съответното волеизявление. Ето защо установяването на видимо различие между два подписа не е равнозначно на установяване на тяхната неавтентичност. Когато автентичността на подписа е от решаващо значение за произнасянето по административното производство, административният орган следва да извърши необходимата проверка чрез допустимите доказателствени способи, включително посредством специални знания или изслушване и взимане на становище от страните по договора когато такива са необходими.

В конкретния случай подобна проверка не е извършена. При липсата на експертно изследване или други убедителни доказателства изводът, че подписът върху трудовия договор не принадлежи на жалбоподателя, се явява необоснован.

Нещо повече, дори да се приеме, че е налице различие в начина на изписване на подписите, това обстоятелство само по себе си не позволява да се направи извод, че жалбоподателят не е запознат със съдържанието на трудовия договор или не разбира произтичащите от него задължения. Между графичното изпълнение на подписа и интелектуалното възприемане на съдържанието на подписвания документ не съществува необходима логическа или правна връзка. Разбирането на съдържанието на договора е обстоятелство, различно от авторството на подписа, и не може да бъде установявано или отричано единствено посредством визуална съпоставка на подписи.

Изводът на административния орган в тази насока представлява предположение, за което не се установява доказателствена основа.

Неоснователен е и изводът за нищожност на трудовия договор. Съгласно чл. 74, ал. 1 от Кодекса на труда трудовият договор е недействителен, когато противоречи на закона или на колективен трудов договор или ги заобикаля. По силата на чл. 74, ал. 2 КТ недействителността на трудовия договор се обявява от съда по предвидения в закона ред, с изрично установеното изключение за недействителност поради приемане на работа на лице, което не е навършило допустимата възраст. Разпоредбата на чл. 74, ал. 3 КТ предвижда, че когато контролен или друг компетентен орган счете, че трудовият договор е недействителен на някое от основанията по ал. 1, той сезира съда за произнасяне по действителността му. Съществено значение има и правилото на чл. 74, ал. 5 КТ, съгласно което страните не могат да се позовават на недействителността на трудовия договор, докато тя не бъде обявена и решението за обявяването ѝ не бъде връчено на страните.

От посочената нормативна уредба следва, че административният орган, компетентен да се произнесе по заявление за издаване на виза, не разполага с правомощие самостоятелно да обявява трудов договор за недействителен, нито да извежда последиците на такава недействителност въз основа на собствена преценка, неподкрепена от надлежно установени факти. Това не изключва правомощието му да проверява достоверността на представените документи и действителната цел на заявеното пребиваване. Подобна проверка обаче не е твърждествена на обявяването на недействителност на трудовия договор по реда на Кодекса на труда. В случая не се установява трудовият договор да е обявен за недействителен по предвидения в закона ред. Не са налице и доказателства някоя от страните по него да е отрекла сключването му или авторството на съдържащите се в него волеизявления.

При това положение административният орган неправилно е приел, че договорът е нищожен, като е обосновал този извод единствено с предполагаемо различие в подписите и с недоказано твърдение за неразбиране на трудовите задължения от страна на жалбоподателя.

Не са установени и предпоставките по чл. 10, ал. 1, т. 23 ЗЧРБ. За да е приложима тази разпоредба, следва да е установено представянето на документ с невярно съдържание или декларирането на неверни данни. В случая не е посочено кое конкретно обстоятелство, удостоверено с трудовия договор, не съответства на действителността. Следва да се прави разграничение между автентичността на документа, която се отнася до неговото авторство, и истинността на удостоверените с него обстоятелства. Дори евентуално установената неавтентичност на подписа не би означавала автоматично, че документът е с невярно съдържание по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 23 ЗЧРБ. В случая не е доказана нито неавтентичността на подписа, нито неверността на конкретни данни, съдържащи се в представения трудов договор. Следователно не е установено фактическото основание за приложението на посочената разпоредба.

Неоснователно е и позоваването на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ. Несъмнено кандидатът за издаване на виза следва да установи достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Това задължение обаче не освобождава административния орган от необходимостта да извърши обективна и всестранна преценка на представените доказателства. Когато заявената цел на пребиваването е осъществяване на трудова дейност, представеният трудов договор е относимо доказателство, което следва да бъде преценено в съвкупност с останалите материали по преписката. Наличието на трудов договор не обуславя автоматично право на издаване на виза, но същият не може да бъде отхвърлен като недостоверен единствено въз основа на недоказано предположение за неавтентичност на подписа. При липсата на други установени обстоятелства, които да поставят под съмнение действителната цел на заявеното пребиваване, констатираното от административния орган различие между подписите не е достатъчно, за да обоснове извод, че жалбоподателят не е доказал достоверно целта и условията на пребиваването си.

Административният орган е бил длъжен да изясни релевантните факти и обстоятелства по реда на чл. 35 и чл. 36 АПК, като събере и обсъди необходимите доказателства, преди да постанови неблагоприятния за заявителя административен акт.

Вместо това отказът е постановен въз основа на последователност от предположения: от видимото различие между подписите е направен извод за неавтентичност на подписа върху

трудовия договор; от предполагаемата неавтентичност е изведена липса на разбиране на трудовите задължения; а от последното — нищожност на договора и недостоверност на заявената цел на пребиваването. Нито един от тези изводи не е подкрепен с достатъчно доказателства, като всеки следващ е основан на предходно, неустановено по надлежния ред обстоятелство.

Така формираната фактическа основа не позволява да се приеме, че са осъществени материалноправните предпоставки на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 ЗЧРБ. По изложените съображения съдът приема, че оспореният отказ е постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон, представляващи основания за отмяната му по чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК.

Преписката следва да бъде върната на административния орган за ново произнасяне по заявлението за издаване на виза, при съобразяване с дадените в настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

При новото произнасяне административният орган следва да извърши цялостна преценка на относимите доказателства, като не може да приема трудовия договор за неавтентичен или недействителен единствено поради визуално констатирано различие между подписите, без съответните обстоятелства да бъдат установени по надлежния ред.

При този изход на спора основателна е претенцията за присъждане на адвокатско възнаграждение за осъществената безплатна правна помощ и процесуално представителство на жалбоподателя. По делото е представен договор за правна защита и съдействие, от който се установява, че адв. А. е поела защитата на жалбоподателя безплатно, при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата. Съгласно чл. 38, ал. 2 ЗАдв, когато насрещната страна носи отговорност за разноските, адвокатът, предоставил безплатна правна помощ на някое от основанията по ал. 1, има право на адвокатско възнаграждение, което се определя от съда и се присъжда непосредствено в негова полза. В случая е декларирано, че се оказва помощ на материалнозатруднено лице.

Жалбоподателят има право да получи и направените по делото разноски за държавна такса и превод на документи.

С оглед изхода на делото, на основание чл. 143, ал. 1 АПК във връзка с чл. 38, ал. 2 ЗАдв, и като съобрази фактическата и правна сложност на спора, обема на осъществената процесуална защита и извършените от адвоката процесуални действия, съдът намира, че следва да бъде определено адвокатско възнаграждение в размер на 500 евро, което да бъде присъдено пряко в полза на процесуалния представител на жалбоподателя.

Водим от горното съдът,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на М. К., роден н 26.07.1984г. в И., гражданин на И., отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, вид „D“, от 03.04.2026г., постановен от КДЛ в Консулска служба на Република България в Д. - И...

ИЗПРАЩА преписката на компетентния административен орган за ново произнасяне по заявлението на жалбоподателя за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, вид „D“, при съобразяване с дадените в мотивите на настоящото решение задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи на Република България да заплати на жалбоподателя М. К. направените по делото разноски в размер на 93,91 евро.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи на Република България да заплати на жалбоподателя адв. П. П. А. от САК, л.№ [ЕГН], адвокатско възнаграждение в размер на 500 евро.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: